

új

Kéve

A SVÉDORSZÁGI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK LAPJA

MI AZ, HOGY LÉLEK ?

Világi ember vagyok, nem tartom feladatnak a bibliai értelemben vett lélek - gyakran: szent lélek - fogalmának értelmezését. Még csak azt sem, hogy túl sokat töprengjek rajta. Megelégszem azzal, amit a hétköznapi, emberi, mindnyájunkban élő és munkálkodó lélekről tudok, pontosabban sejtek, még pontosabban, amit Isten sejtenem enged róla.

Amit Isten sejtenem enged, azt kegyelemből engedi sejtenem, és nekem elég az ő kegyelme.

Isten pedig azt engedi sejtenem, hogy a lélek az a valami, ami erőt vesz az anyag törvényeinek alávetett test eredendő nehézkedésén: a fáradtságon, a lustaságon, a kényelmességen, a tehetetlenségen, talán még a betegségen is. Az a valami, ami az embert mindezek ellenében cselekedni készíti: például felkelni és járni, holott nem felkelni és nem járni a test számára sokkal kívánatosabb. Az a valami, ami az embert másoknak segíteni, mások bánatát megérteni, mások terhét hordozni, a betevő falatot másokkal megosztani, a hazugságon felháborodni, az igazságot hangosan hirdetni készíti. Holott a világ olyan, hogy mindezeket

nem cselekedni az ember számára sokkal kifizetődőbb.

A test, mintha szerelmes volna mindabba, ami könnyű, afelé dől, afelé zuhan. Magától mindig a széles utat, a tágas kaput választja.

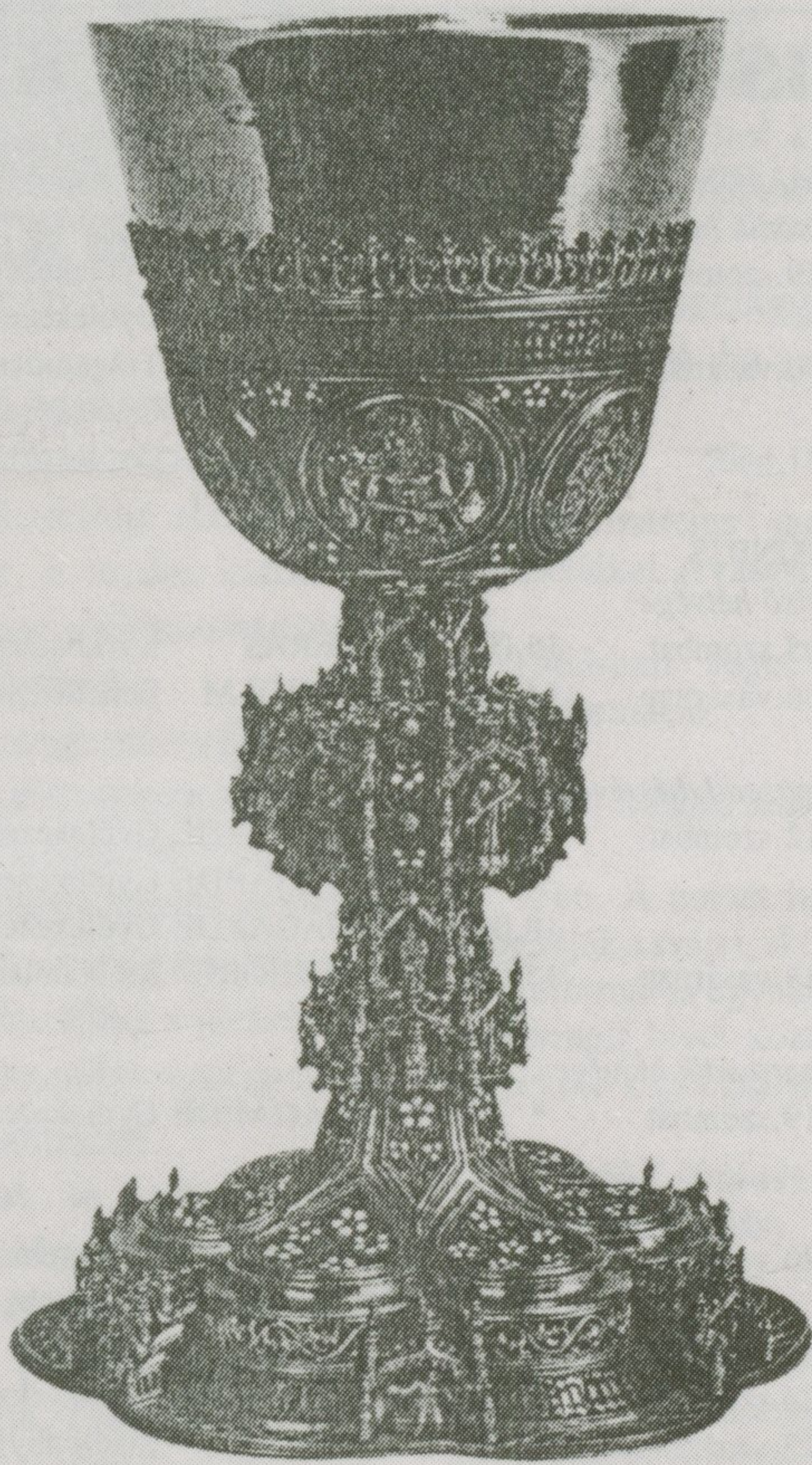
A lélek abba szerelmes, ami nehéz, afelé törekszik, s hogy elérhesse, afelé parancsolja a testet. A keskeny út, a szoros kapu felé.

"...és indítá őket a lélek", áll több helyen is az apostolok cselekedeteiről szóló könyvben. Indítá őket például pünkösd napján kilépni a sokaság elé, amely sokaság nemrég megfeszítette mesterüket; indítá őket szólni a sokasághoz, kihez-kihez a saját nyelven, hogy maradéktalanul megértse; indítá őket bizonyosságot tenni a krisztusi tanítás továbbélése felől.

Mi az a lélek, ami az apostolokban munkált? Talán ugyanaz, sejtelmem szerint ép-

penséggel ugyanaz, ami bennünk is munkál, amikor valami nehézre vállalkozunk. Mikor például fáradtságot, anyagi áldozatot, idővesztést vállalva teszünk valamit miáltalunk fontosnak tartott erkölcsi értékekért. Mondjuk például hitünkért és anyanyelvünkért.

Veress Zoltán

CÍMEINK

Országos felügyelő
Kyrkorådets ordförande
STORLIND EUGEN
Skånegatan 32 B
252 52 HELSINGBORG
Tel/Fax 042-13 62 99

Országos gondnok
Kyrkorådets viceordförande
NYIREDY CSABA
Silvertärnegången 13
421 69 V. FRÖLUNDA
Tel/Fax 031-29 63 17

Országos titkár
Sekreterare
TÓTH ILDIKÓ IRMA
Rektor Dahlgatan 7/3
294 00 SÖLVESBORG
Tel/Fax 0456-140 37

Országos szervező
Programansvarig
BIHARI SZABOLCS
Duvatan 87
554 64 JÖNKÖPING
Tel 036-14 88 66
Fax 036-14 07 17

Központi pénztáros
Kamrer
TÓTH ZSUZSANNA
Tornfalksgatan 4 B
214 60 MALMÖ
Tel/Fax 040-19 03 12

Stockholmi felügyelő
Krådets ordförande i STH
VÁNKY FARKAS
Ryttmästarvägen 24
162 24 VÄLLINGBY
Tel 08-760 82 96

Malmöi felügyelő
Krådets ordförande i MMÖ
PITLIK PÁLHÁZI KATALIN
Carl Herslowsgatan 10
211 47 MALMÖ
Tel 040-97 90 29

Szeretetszolgálat koordinátora
Hjälpsamordnare
MAYER MÁRIA
Kaserngatan 18
723 47 VÄSTERÅS
Tel 021-18 59 27

Lelkész / Pastor
MOLNÁR-VERESS PÁL
Vintrosagatan 17/1
124 73 BANDHAGEN/STH
Tel/Fax 08-86 36 39

Tudósítónk /Korrespondent i
Osloban / Oslo
HORVÁTI GYÖRGY
Nedre Toppenhaug 9
N-1353 BAERUMS VERK
Tel (47) 67 56 21 05

új Kéve

A Svédországi Magyar Protestáns Gyülekezetek lapja. Az északi országokban élő magyarok ökumenikus fóruma.

I. (X.) évfolyam 2. szám, 1993. május

Felelős kiadó: Storlind Eugen
Szerkesztőbizottság: Molnár-Veress Pál
Veress Zoltán, Szentkirályi Csaga
A szerkesztőség postacíme
Vintrosagatan 17/1, 124 73 BANDHAGEN
Telefon és fax: 08 - 86 36 39

LEVELESLÁDA

Storlind Jenőnek

ALINGSÅS, 1993. április 19.

Kedves Jenő!

Köszönettel megkaptam a gyülekezet új értesítőjét. Ez is alkalmat ad arra, hogy jókívánságaimat elküldjem Neked és a gyülekezetnek abból az alkalomból, hogy új lendülettel indultok a munkába. Igen, 1945 óta voltak magyar istentiszteletek, s annak idején "Keresztyén Hitélet" címen egy kis kátékönyvecskét is kiadtam, melyet sokan használtak itt és egy időben otthon is. Örömmel emlékezem azokra, akik később átvették és megszervezték a szolgálatot, főleg Koltai Rezső hosszú és hűséges munkájára.

Sajnálom, hogy évek óta már nem tudok résztvenni a gyülekezet munkájában. Egészségi állapotom nagyon nyugalomra kényszerít, noha két hazai utat mégis vállalnok kellett, de hosszú éveim vándorszolgálati kényszerítettek újabb életstílus átvételére: nyugalomra. Az Új Kéve-t figyelmesen olvastam s érzem a lelkesedést a kezdetnél. Az a reményem, hogy ez az új vállalkozás nem fogja csökkenteni az áldozatkészséget az 1957 óta nagy felelősséggel fenntartott "Utítárs" számára, hiszen bizonyára tudod, hogy a svédországi gyülekezet nagyban járult hozzá ahhoz, hogy ez a lap Európa elszóródott híveit, sőt talán még a világszórványt is elérje. Talán láttad, hogy a lap deficitben van s talán éppen innen is lehetne segítséget nyújtani erre a pótolhatatlan szolgálatra. Nagyon figyelmedbe ajánlom ezt és kívánok életedre, szolgálatodra áldást és további lelki útmutatást.

Barátsággal és a múltra emlékeztető szeretettel

Vajta Vilmos

ISTENTISZTELETEK, RENDEZVÉNYEK

MÁJUS

ötödik hétvége

29.szombat	09.00	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	egyháztanács értekezlete
	18.00	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	közös program
30.vasárnap	11.00	TÁNGAGÄRDE	Trågaredkapell	istentisztelet úrvacsoraosztással
	16.00	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	közös program
31.hétfő	09.00	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	közös program

JÚNIUS

első hétvége

05.szombat	15.00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården	istentisztelet
06.vasárnap	14.30	STOCKHOLM	Betlehems kyrkan	istentisztelet

második hétvége

12.szombat	*	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	konfirmációs tábor kezdete
	*	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	cserkész tábor kezdete
	18.00	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	tábornyitó istentisztelet
13.vasárnap	15.00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan	istentisztelet

harmadik hétvége

19.szombat	*	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	cserkész tábor vége
------------	---	------------	--------------------	---------------------

20.vasárnap	11.00	TÁNGAGÄRDE	Trågaredkapell	istentisztelet konfirmációval
	16.00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan	istentisztelet

negyedik hétvége

26.szombat	16.00	HELSINGBORG	EFS-kyrkan	istentisztelet
27.vasárnap	15.00	MALMÖ	Stadionkyrkan	istentisztelet

JÚLIUS

első hétvége

03.szombat	*	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	önképzőkori tábor kezdete
04.vasárnap	11.00	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	istentisztelet
09.péntek	*	TÁNGAGÄRDE	Gyülekezeti otthon	önképzőkori tábor vége

Olvasóink szíves elnézését kérjük az ékezetes hibák miatt. A rendelkezésünkre álló szövegszerkesztő programból egyelőre hiányzik a magyar hosszú ő és ü

Az esetleges címváltozást kérjük a szerkesztőséggel közölni.

Következő lapszámunk augusztus elején jelenik meg.
Írásokat a szerkesztőség címére várunk. Lapzárta: június 30.

PÉLDÁT MUTATVÁN TOLERANCIÁBÓL

Tordán az erdélyi magyar keresztyén egyházak püspökei ökumenikus istentisztelet keretében ünnepélyes megemlékezést tartottak az 1568-as erdélyi diéta 425. évfordulója alkalmából.

Nevezetes eseményre emlékeztek: ott, a tordai katolikus templomban a világon elsőként hirdették meg a vallásszabadságot -példát mutatván toleranciából egész Európának.

A felekezetválasztás szabadsága egyik meghatározója lett az erdélyi szellemkijeljesedésének, napjainkig élő sokszínűségének, amely alakító jelleggel egyaránt áthatotta e régió művészeti és tudományos életét. A jeles esemény korokon átívelő üzenete napjainkig számunkra különösen időszerű és megszívlelendő. Felismervén az idők jelét, kis nép is élére kerülhet a történelmi haladásnak. Az ökumené jegyében -a megmaradás reményében.

Torda, 1568. júniusa, országgyűlési határozat

"...MINDEN helyőkön AZ PRÉDIKÁTOROK AZ EVANGELIUMOT PRÉDIKÁLJÁK, HIRDESSÉK, KIKI AZ Ő ÉRTELME SZERÉNT, ÉS AZ KÖZSÉG HA VENNİ AKARJA JÓ, HA NEM PENİG SENKI KÉNSZERÍTÉSSEL NE KÉNSZERÍTSE AZ Ő LELKE AZON MEG NEM NYUGODVÁN, DE OLY PRÉDIKÁTOR TARTHASSON, AZ KINEK TANÍTÁSA Ő NEKIE TETSZİK. EZÉRT PENİG SENKI AZ SUPERINTENDENSEK KÖZÜL, SE EGYEBEK AZ PRÉDIKÁTOROKAT MEG NE BÁNTASSA, NE SZIDALMAZTASSÉK SENKI AZ RELIGIÓÉRT SENKITŐL... ÉS NEM ENGEDTETİK EZ SENKINEK, HOGY SENKIT FOCSÁGGAL, AVAGY helyéről való PRIVÁLÁSSAL FENYŐGESSÖN AZ TANÍTÁSÉRT, MERT AZ HIT ISTENNEK AJÁNDÉKA..."

Az Approbatae Constitutiones szavaival:

"VÉGEZTETETT, HOGY SENKI AZ ALATTA LÉVŐ KÖZÖSSÉGET, JOBBÁGYOKAT, HÁZOKNÉPÉT, SE SEMMİNEMŰ RENDEKET, ERŐSZAK, AVAGY AKÁRMİNEMŰ BÜNTETÉSNEK IS FENYÍTÉKJE ALATT MAGA RELIGIÓJÁRA NE KÉNSZERÍTSE, SE PENİG A FÖLDES ÚR, MÁS RELIGIÓN LÉVŐ PAPOKAT REÁJOK NE VIGYEN, SE IMPONALLYON, MAGA VALLÁSÁN LÉVŐ PAPOKKAL SEMMİNEMŰ ALKALMATOSSÁGOKBAN VALÓ EGYHÁZI SZOLGÁLATOT NE CELEBRÁLTASSON."

A vallási türelem megtartása a fejedelmi esküszöveg első sorában megtalálható:

Esküszöm AZ ÉLŐ ISTENRE... HOGY A NÉGY RECEPTA RELIGIÓNAK EZ HAZÁBAN VALÓ MEGTARTÁSÁRA IGYEKSEM TELJES TEHETSÉGEMMEL, ÉS SOHA ANNAK OPPRESSIOJAVÁL A MAGAM VALLÁSÁT PROMOVEALNI NEM AKAROM... SENKI SZEMÉLYE ELLEN HITÉRT, VALLÁSÉRT GYÜLÖLSÉGET, ELLENKEZÉST NEM VISELEK, HANEM KINEK-KINEK SZABAD MEGTARTÁSÁRA IGYEKSEM..." []

Idézetek Bethlen Gábor végrendeletéből,

-aki nemcsak az üldözött anabaptistákat fogadta be, hanem a gazdasági érdekből behívott zsidóknak szabad vallásgyakorlatot biztosító oklevelében az emberi méltóság védelme érdekében előírta: "ENGEDTESSÉK MEG NEKIK, HOGY A KERESZTYÉNEK RUHÁZATÁVAL ÉLJENEK... NEHOGY SÉRELMEKKEL ILLETESSENEK, VAGY BÁRMIFÉLE ILLETLEN MEGJELÖLÉSSEL";

-aki szilárd hittudattal ragaszkodott ugyan saját egyházához, de becsületben tartotta és fejedelmi hatalmával önlétükben segítette a többieket is.

Végrendeletében ezt hagyta meg:

"ANNAK OKÁÉRT... MINDEN HAZÁJOKAT IGAZÁN SZERETŐ RENDEKNEK CONSIDERATIOBAN VENNİ İGEN SZÜKSÉGES... A VESZEDELMES ÁLLAPOTOKAT... İGY KERÜLHETİK EL. HA MAGOKBAN EGYESEK LESZNEK, AZ ISTENT IGAZÁN FÉLIK... A RELIGIO FELETT EGYMÁSSAL NEM VESZEKEDNEK, HANEM ANNAK MEGÍTÉLÉSÉT AMA NAGY PÁPRA BÍZZÁK, AKI LAKIK MENNYBEN, ÉS HOL KINEK-KINEK, AMİNT ÉRDEMLETTE, MEGFIZET. NE LEGYENEK [A FEJEDELMEK] PAPOKKÁ, NE IDVEZÍTSENEK ERŐVEL SENKIT..."

A tordai országgyűlés határozatának jelentősége akkor válik egyértelművé, ha azt az akkori Európa eseményeinek tükrében szemléljük.

1562. március 1-én Lotharingiai Ferenc lemeszároltatja az összegyűlt hugenottákat. A vassyi vérfürdővel kezdetét veszik a hugenotta háborúk.

1563-ban véget ér a tridenti zsinat, s megkezdődik az ellenreformáció.

1564. Meghal Jean Calvin (Kálvin János), a svájci reformátor.

1566. A helvét hitvallási iratot (Confessio Helvetica posterior) elfogadják a svájci, skóciai, magyarországi, csehországi, lengyelországi stb. református egyházak. A Confessio célja, hogy közvetítsen Kálvin és Zwingli hívei között, s elfogadásával az európai reformátusokat összekötő kapocsná válik.

1568. júniusában az erdélyi rendek vallástürelmi rendeletet iktatnak törvénybe.

1568. június 5. Alba herceg, Németalföld spanyol helytartója parancsára Brüsszelben kivégzik Egmont és Hoorn grófját, akik Vilmos orániai herceggel együtt a németalföldi államtanácsban egy türelmesebb valláspolitikát mellett szálltak síkra.

1570-ben IX. Károly francia király a Saint-Germain-en-Laye-i ediktumban a hugenottáknak bizonyos helyekhez kötött vallásszabadságot engedélyez és négy olyan helyet jelöl ki, ahol szabadon végezhetik szertartásaikat.

1572. augusztus 23/24. Medici Katalin anyakirálynő lányának, Margitnak III. Henrik navarrai királlyal kötött esküvőjét használja fel arra, hogy Párizsban meggyilkoltasson 3000 hugenottát (a Szent Bertalan-éji párizsi vész). A rákövetkező napokban az öldöklés vidékre is kiterjed. XIII. Gergely pápa tedeummal ünnepli a francia protestánsok legyilkolásának hírét. A vérengzéseknek összesen több mint 20 ezer áldozata van.

MVP

Egyházi ünnepek, jeles napok és a hozzájuk kapcsolódó szokások fogalomtára

Május

Az év ötödik hónapja, mely nevét Maia görög-római istennőről kapta. A természet megújulásának számos ünnepe kapcsolódik ehhez a hónaphoz, így a sok népnél megtalálható jelképes

májusfa-állítás

is. Hagyománya és a vele kapcsolatos szokások a kultikus eredetű életfára vezethetők vissza. A legények rendszerint május elsején a lányos ház elé zöld ágat vagy szalagokkal feldíszített fát állítanak, melyet hol májfanak, hol hajnalfának, vagy jakabfának neveznek. Vidékenként igen különböző népszokások fűződnek hozzá.

A hónap régi magyar neve a pünkösdi hava volt.

Pünkösdi

A görög pentekosztész =ötvenedik szóból (Pentekosztész->Penkoszt->Pünkösdi). Keresztyén vallási ünnep, amelyet húsvét után ötven nappal tartanak annak emlékére, hogy Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra.

Szentlélek

János evangéliumában olvasható, hogy Jézus, aki tudta, hogy meg kell halnia, vigasztalta tanítványait: most szomorúak vagytok, mert tudjátok, hogy elmegyek. De nem hagylak árván benneteket. Rövid idő, s a világ nem lát engem többé, ti azonban látok, mert élek, és ti is élni fogtok majd. S a Vigasztaló, a Szentlélek, akit majd a nevemben küld az Atya, megtanít benneteket mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek (Jn 14, 19-26).

A tanítványok csak akkor értették meg Jézus szavait, amikor újra életben látták őt feltámadása után, és pünkösdkor betöltötte őket a Szentlélek. Amikor egyszerre megvilágosodott előttük, hogy Jézusnak miért kellett meghalnia, és amikor maguk is

csodálkoztak magukon, hogy milyen bátran hirdetik Jézus tanítását, ők, akik azelőtt úgy rettegetek minden veszélytől.

Akkor értették meg, hogy Isten Lelke működik bennük.

Az Újszövetség szerint a Szentlélek vigasztalja meg őket szomorúságukban, amiért Jézust elvesztették. A Szentlélek magyarázza meg nekik, amit addig nem értettek, Ő ad erőt és bátorságot a szívükbe, hogy bátran tanúságot tegyenek Jézusról.

Nyelvek adománya

Pünkösdkor mindig sok zsidó zarándokolt Jeruzsálembe. Az Apostolok cselekedeteiben olvasható, hogy Jézus halála után a zarándokok az ünnep reggelén egyszer csak azt látták, hogy Jézus tanítványai, akik félelmükben egész éjjel zárt ajtók mögött imádkoztak, kitörő örömmel kijönnek az emberek közé az utcára. Egymással versengve, hangosan beszéltek, de a beszédük sokak számára teljesen érthetetlen dadogás volt. Nevettek is rajtuk: "teleítették magukat édes borral!". Akik azonban idegen országból jöttek, megértették őket, mintha az ő saját nyelvükön beszéltek volna. Az apostolok pünkösdi éjjelén megkapták a nyelvek adományát (Ap Csel 2).

Hetek ünnepe

Meg kell jegyeznünk, hogy pünkösdi, akárcsak húsvét, ősi előtörténetű ünnep, előzményei rokon tartalmúak már a zsidóság ünneprendjében is, de Krisztus misztériumában nyertek keresztyén tartalmat. A zsidó vallásban pészach után ötvenedik napon, sabuothkor (=hetek ünnepe) az aratást, az első gyümölcsöket, majd később a Tízparancsolat adományozásának emlékét ünnepelték. Az ókori Izraelben a húsvét második napján kezdtek aratni. Minden nap egy kalászt, hetenként egy kévét számoltak, s így 7 hét (49 nap) elteltével ünnepelték meg a hetek, vagy másképpen a zengék (az új termés, az új kenyér) ünnepét. Az Ószövet-

ség elbeszélése szerint pünkösdkor volt a Sinai-hegyi ki nyilatkoztatás, a Tízparancsolat isteni kijelentése. Ezért ezt az ünnepet a Tóraadás (törvényadás) ünnepének is nevezik. A jeruzsálemi Szentély fennállása idején zarándokünnep volt, a három zarándokünnep (húsvét, pünkösdi, sátrak ünnepe) egyike. Manapság ilyenkor a zsinagógában ünnepélyesen felolvassák a Tízparancsolatot; a templomot és a lakást friss virággal, zöld ágakkal díszítik és tejes ételeket fogyasztanak.

A pünkösdi ünnepéhez kapcsolódó népszokások közül a legismertebb a

pünkösdi királyság.

Pünkösdi első napján a falu legényei közül (régebben erőpróbák és versenyek során) kiválasztották a pünkösdi királyt, aki királyi pálcát kapott és legénybíróként uralkodott a következő év pünkösdi-jéig, vagy ennél is rövidebb ideig. Tiszteletére díszfelvonulást, lóversenyt rendeztek. Régen a pünkösdi király mentes volt a közmunkák alól, s kocsmaszámláját a falu fizette.

A pünkösdiölés

leginkább az Alföldön gyakorolt népszokás. Pünkösdi napján a lányok egy ünneplőbe öltöztetett 4-5 esztendőskisleányt (pünkösdi királynét) közrefogva, énekelve-táncolva házról házra járnak. A szokás régi termékenységarázként emléket őriz.

Pünkösdi rózsa

A májusban, pünkösdi táján virágzó Paeonia, vagy bazsarózsa népies neve a pünkösdi rózsa. Lágy szárú és fás fajait egyaránt gyakran ültetik. Ritkábban vadon is előfordul.

A pünkösdi utáni első vasárnap a Szentháromság vasárnapja.

Szentháromság

A Szentháromság (Sancta trinitas) a keresztyén egyházak

többségének alapdogmája, mely szerint az egylényegű Istenben három személy van: Atya, Fiú és Szentlélek. Hagyományosan három személyről beszélünk, de tulajdonképpen ugyanannak az egy örök igaz Istennek három "létfarmájával" találkozunk. Aki a Fiút látja, csak az látja az Atyát, de a Fiút csak a tanítógasztaló-erősítő-közösségteremtő Szentlélek ajándékozhatja.

A szentháromságtant először a 3 - 6. században az eretnekiségnek nyilvánított arianizmus, majd a 16. században a népi reformáció során kialakult vallási irányzat, az antitrinitarizmus támadta, tagadva Isten háromszemélyűségét és következetesen hirdelve Jézus embervoltát.

Pünkösdi hava után következnek az úgynevezett "ünneptelen" félévi hónapjai: júniustól novemberig, vagyis a következő adventig. Ebben az időszakban gyakorlatilag hiányzik a Jézus életéhez kötődő ünnepek, de annál gyakoribbak az ősi, népi eredetű szokások és hagyományok.

Június

Az év hatodik hónapja, nevét valószínűleg Juno római istennőről kapta. Régi magyar neve:

Szent Iván hava.

Az Iván feltehetően a János névből származik. A hagyomány június 24 -re teszi Keresztelő Szent János születését, s ugyanezt a napot "Virágos Szent János napjának" nevezik. Elterjedtebb neve azonban a

Szentiván-napja.

A nyári napforduló ősi ünnepének magyar neve ez. Másutt "nyárközép-ünnepnek" mondják, melynek svéd változata a Midsommar. Ezen a napon a palócoknál és a Dunántúl déli vidékein a fiatal párok hagyományos párosító nótákat énekelve ugorják át a magasra rakott tüzet, s az ugrás

sikeréből következtetnek szerelmük sorsára. A szokással kapcsolatban díszül használt fünek, virágnak gyógyító erőt tulajdonítanak. Júniusra esik

Péter és Pál

napja, amikor a hagyomány szerint Péter és Pál apostolok "azon az egy napon ölettettek meg Rómában, Péter keresztre feszítettén fövel aláfelé, s Pálnak a feje vétetvén".

Július

nevét az ókor történelmének egyik legnagyobb politikusról és hadvezéréről, a római birodalom diktátoráról, történetíróról, az e hónapban született Caius Julius Caesarról (i.e. 100 - 44) kapta. A naptár megreformálása is az ő nevéhez fűződik (Julián-naptár).

A régi magyar nyelvben júliust Szent Jakab havának nevezték Jakab apostolról, aki Péterhez és Pálhoz hasonlóan mártírhalt.

Július 2-a a Szent Boldogaszszony ünnepe. A várandós állapotban levő Mária a szintén áldott állapotban levő Erzsébetet látogatta meg ezen a napon. Sarlósnak azért nevezik, mert ezen a napon kezdődik az aratás.

Július 11-e Szent Benedek (480 - 543) napja, aki a bencés szerzetesrendet alapította. VI. Pál pápa Benedeket Európa védőszentjévé nyilvánította.

(Folytatjuk)

A SÖLVESBORGHI JÓ PÉLDA

Az Országos Egyháztanács újraszerveződése óta második vizitációját Sölvesborgban tartotta, amely alkalommal egyháztanácsai értekezletet is összehívott.

Sölvesborg, a patinás délsvédországi kisváros, hangulatos főterével, több száz éves ódon téglagótikás, freskós templomával, virágos villanegyedeivel hívogató nyitánya volt az április 17-18-i találkozásnak.

A magyar gyülekezettel és az őket pártfogoló svéd gyülekezet vezetőivel ismerkedtünk meg. **Erik Pedersen** a gyülekezeti választmány elnöke, **Yngve Gustavsson** az egyháztanács elnöke, **Inger Sandberg** gyülekezeti könyvelő, a városi tanács tagja, **Maj-Vis Hultén** gyülekezeti asszisztens és **Lars-Olof Bilvick** helyettes lelkész a befogadó svéd gyülekezet nevében mondtak meleg, baráti szavakat.

A kölcsönös bemutatkozások után a baráti beszélgetések a jól végzett gyülekezeti munkáról tettek tanúságot. Itt érezhető volt, hogy a sölvesborgi magyarok nem csak a templomban, de munkájukkal és magatartásukkal is imádkoznak.

Hihetetlenül fontos a mai, gondokkal és problémákkal teli világban, ha mi, jó szervezetséggel, erkölcsiséggel példát és reményt tudunk adni, számon tartjuk egymást, és egymás érdekében mindent megmozgatunk. Így lehet becsületünk, s könnyebb a boldogulásunk. Áldott mindazon kévekötők munkája, akik a sok szétszóródott kalászt szeretettel, fáradozással összegyűjtik.

Az Országos Egyháztanács tagjai hálásan köszönik házigazdáiknak, a presbitériumnak és a gyülekezet tagjainak a sok fáradságos munkát, ami sok lelki örömet és nagyszerű vendéglátást adott. Hadd álljon itt néhányuk neve: Bromöllából **Albert Irén**, **Albert Júlia**, **Antal Margit**, **Bernád András és Irén**, Kristianstadból **Pál Lajos és Mária**, Sölvesborgból **Bálint Levente**, **Harkó Ildikó**, **Molnár Béla és Mária**, **Molnár Gergely és Erzsébet**, **Lázár Tivadar**, **Sándor Csaba és Éva**, **Szász István és Éva**, **Valaszcai József és Julianna** és mások szervezéssel, vendéglátással - elszállásolással, programkészítéssel vettek részt a találkozók sikeres lebonyolításában.

Nagyszámú résztvevővel, a gyülekezet vacsorán látta vendégül az egyháztanács vezetését a Ryssberg menedékházban. Itt **Storlind Jenő Múlt - Jelen - Jövő** címmel a svédországi magyar protestáns gyülekezetek kezdeteiről, múltjáról és jelenéről tartott érdekes előadást. **Tóth Ildikó** sölvesborgi felügyelő és a művészi műsor résztvevői, a versmondó **Bernád András**, **Harkó Ildikó**, **Molnár Gergely**, a **Balázs János**, **Éva és Andrea** alkotta énekcsoporthoz, szétszórtságunkban is közelebb hoztak egymáshoz és az otthonmaradottakhoz. Köszönet a varázsszerűen szép, szellemiekben is gazdag estéért.

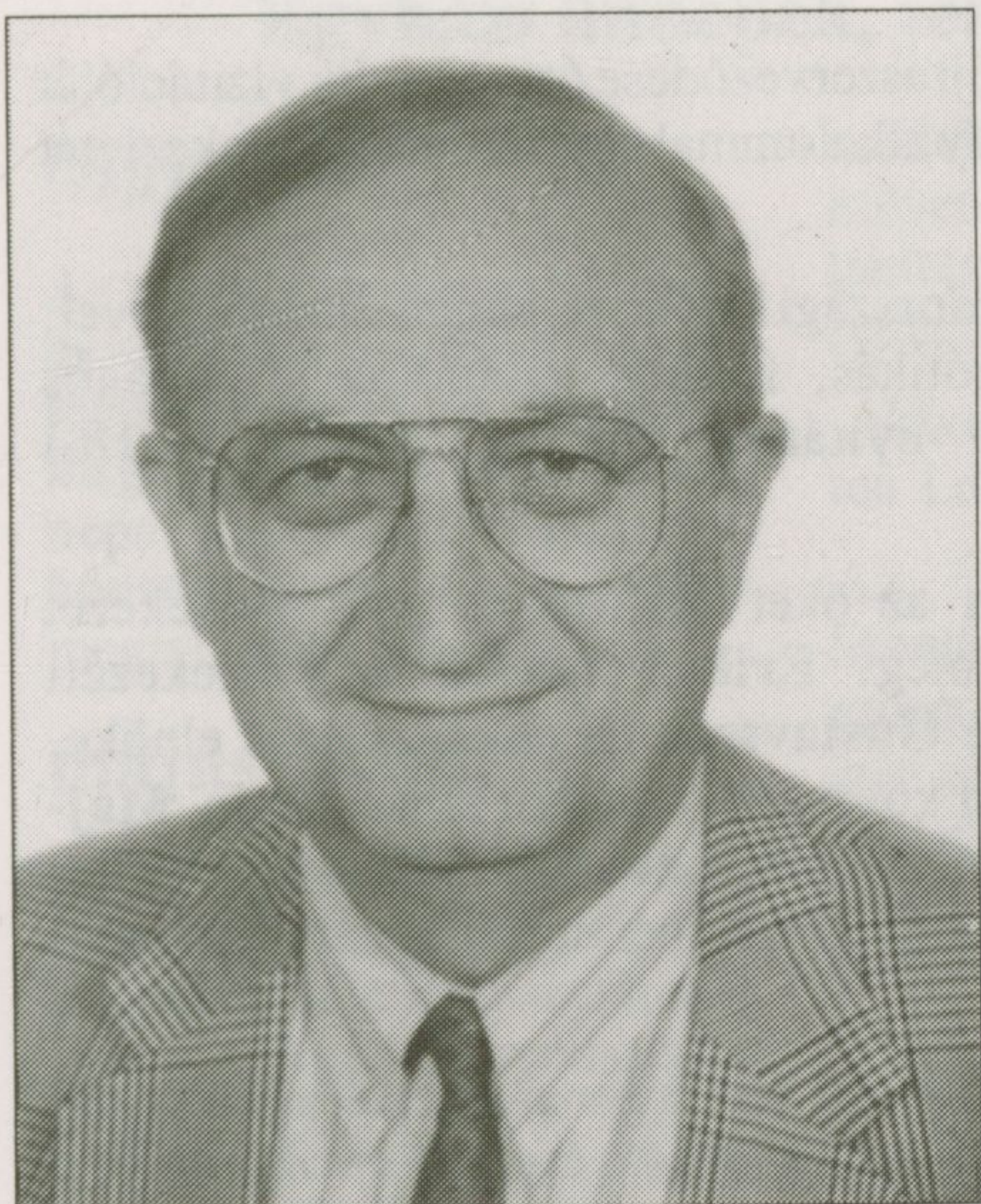
Külön megemlíti a **Valaszcai házaspár** áldásos "külmiszióját" a svéd gyülekezet körében. Budapest-cirke néven kirándulást-előkészítő önképzőkori tájékoztatást indítottak svédok számára a magyar kultúráról és történelemről. A magyarságnak kevés támogatója van, s a világsajtóban sem tartozunk a legkedveltebb népek közé, s jó, ha valahol meghallják a mi véleményünket is.

A sölvesborgi gyülekezet meghallotta a bajban és szükségben levő társainak segélykiáltását; márciusi és áprilisi perselypénzét elküldte a vajdasági magyarság megsegítésére létrehozott **Vox Humana** emberbaráti segélyszervezet számlájára.

A sölvesborgi templom ősi falai között az *Erős vár a mi Istenünk* érezhetővé vált, s az Ige magyarul szólt, *Nemzeti Imádságunk* és a *Székel Himnusz* új erőt öntött belénk.

Nyiredy Csaba

A KIUTASÍTÁSOK ELLEN

Storlind Jenő

Az idő sebeket gyógyít és régi sebeket újrafakaszt. Az idő távlatában tudjuk csak lemérni, hogy egy-egy cselekedetünk adott időben mit és mennyit ért. Vannak dolgok, amelyek értékét nem lehet mennyiségileg mérni. Ilyen a lelkiismeret is. Iratok sokasága és emlékezések tanúskodnak arról, hogy Budapesten a második világháború szörnyűségei közepette egy svéd diplomata, Raoul Wallenberg, lelkiismeretére hallgatva -lehetőségeit kihasználva- olyan okmányokat állított ki, amelyekkel zsidók tízezreit mentette meg az elhurcolástól és a valószínű haláltól.

1993. április 19-én a varsói gettó-lázadás 50-ik évfordulójára emlékező svéd televíziós riportban az egyik túlélő mondja: "...a történelem megismétli önmagát. Ma

ugyanúgy Európa szemeláttára gyilkolnak le százezreket, mint egykor Varsóban, Auschwitzban vagy Treblinkán. S a riporter kérdésére, hogy össze lehet-e hasonlítani Auschwitzot Srebrenicával vagy Sarajevóval, a megkérdezett így válaszolt: "Igen! Van-e lényeges különbség közöttük, hogy valakit egy gettóban vagy haláltáborban ölnek meg, avagy egy hónapok óta ostromgyűrűbe fogott városban éheztetik halálra és hagyják megfagyni?! Csupán a módszerek különböznek.

A szörnyűség bármikor áttekinthető a most még viszonylag csendes Vajdaságra is, ahonnan a magyarság egyhete, mintegy 50 000 ember már külföldre távozott. Közülük 750-en Svédországba jöttek menedéket kérni. Kéréseiket elutasították. A Bevándorlási Hivatal illetékesei úgy találják, hogy a visszatérőket érő büntetés és a kisebbséget érő elnyomás nem olyan mértékű, hogy az alapot adna a menedékjog elnyeréséhez.

A számos próbálkozás és kudarc ellenére egyháztanácsunk, élén annak elnökével, **Storlind Jenővel** helyesen cselekedett, amikor lelkiismeretére hallgatva jegyzékben tiltakozott a miniszterelnöknél, a bevándorlási ügyek miniszterasszonyánál, a külföldiekkel foglalkozó hatóságnál és a bevándorlási hivatalnál a kiutasítások ellen. Utóbbiak száma rohamosan nő, de hasonlóan nő azoknak a jóérzésű embereknek a száma is, akik aláírásukkal kívánnak csatlakozni a svéd közvéleményhez intézett felhíváshoz, amelyben segítségüket kérjük a vajdasági magyarok ügyében. Egykor Luther Márton is így kiáltott fel ellenségei gyűrűjében: "Itt állok, másként nem tehetek. Isten engem úgy segítjen!"

MVP

REMÉNYT KELT BENNÜNK

Az új KÉVE első számában (és az Országos Szövetség híradója mellett) közzétett felhívás nyomán a vajdasági magyarság megsegítésére létrehozott VOX HUMANA emberbaráti szolgálat számára másfél hónap alatt mintegy 20 000 korona gyűlt össze. Az adományokat a stockholmi székhelyű Svéd-Magyar Segélyszervezet tartja számon és kezeli: az eddig összegyűlt összegét a segélyszervezet vezetője, Wennesz László a napokban nyújtotta át Budapesten a Vox Humana megbízottjának. Svédországi útjáról hazatérve, Dr Hódi Sándor, a VMDK alelnöke az otthoniaknak beszámolt a svédországi magyar közösségekben szerzett tapasztalatairól, az általuk adott segítségről. A VOX HUMANA vezetősége levélben fejezte ki köszönetét. Ebből idézünk:

"A Vox Humana Emberbaráti Szolgálat 1993. március 28-án megtartott elnökségi ülésén örömmel értesültünk dr. Hódi Sándor svédországi beszámolójából, hogy a Svédországban élő magyarok milyen nagy együttérzéssel és megértéssel viszonyulnak a vajdasági magyarság jelenlegi tragikusan nehéz sorsához és hogy segélyakciókkal támogatják a Szolgálat munkáját. Segítőkézségük, pártfogó magatartásuk reményt kelt bennünk, melyért a vajdasági magyarok nevében hálás köszönetünket fejezzük ki.

Danyi László

plébános, a Vox Humana elnöke

Nápi Gézella

ügyintéző titkárnő

Mohol, 1993. március 28-án."

AZ ELJÖVENDŐT KERESSÜK

Beszámoló az Ifjúsági Konferenciáról

Az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia 34. nagyheti találkozóját az északnémetországi Bünsdorf-Wittenseeben tartotta meg április 4 - 10 között. A témát a szervezők "az eljövendőt keressük..." idézetében jelölték meg, és meghívásukra mintegy 70 személy érkezett 11 országból.

A napi programok gazdagságát szolgálták azok az előadás-sorozatok, melyek a reménységről, mint keresztyén életünk alapjáról, a világ és a keresztyénség jelenéről és jövőjéről, valamint a vallásos életben belüli és a világgal szembeni felelősségünkről szóltak. Az előadások színvonalát különböző országokból érkezett kiváló előadók, lelkészek biztosították. Reménységünk alapja címmel **Joób Olivér**, a *Hova tart az egyház?* kérdéséről **Varga Pál**, a *világ jövője* címen **Szécsey Béla**, a *Felelősségünk az egyházban* témáról **Kiss Szabolcs**, míg a *Felelősségünk a világban* kérdéskörrel **Herman János** tartott előadást.

Varga Pál, **Kellner-Berglund Ilona**, **Tüski Márta** és **Závodi Emese** bibliatanulmány keretében egy-egy bibliai történetet dolgozott fel és tett érthetőbbé számunkra.

Az első vasárnapi istentiszteleten ifj. **Joób Olivér** uppsalai teológus barátunk szolgálatának örvendezhettünk. A nagypénteki úrvacsorás istentiszteletet a Genfből érkezett **Pósfay György** evangélikus, és a Székelyudvarhelyről jött **Berde László** református lelkészek közösen tartották.

Az esti programok keretében **Szente Imre** stockholmi író, költő, nyelvész, műfordító és népzenei "búvár" *A szerelem-téma változatai és szimbólumai a magyar népdalban* címmel tartott ének- és citerahangon kísért előadást. **Gémes Pál** a karizmatikus mozgalmáról beszélt. **Bereznai Tamás** a kémikus szemével nézve az eljövendő kilátásait kereste. Az irodalmi est és a házihangverseny jókedvet és örömteli hangulatot hozott. Fridrichstadt városába látogatva az evangélikus templomban **Gárdonyi Zsolt**, a Würtzburgi Zeneművészeti Főiskola professzora adott orgonahangversenyt, melynek keretében Johann Sebastian Bach és

Attila József

Rök

En liten rökslinga blommor framför månen,
den lägger snaror, löser dem, vajar, rasar:
du skymtar genom den, himlens tysta kyla.

Jag har lidit mycket, har blivit mager,
jag driver iväg som vardagens bekymmer;
du skymtar genom mig, himlens tysta kyla.

Jag driver iväg, men en röd, obändig skälvning
för livet vaggar världen i sina armar:
den skymtar genom dig, himlens tysta kyla.

József Attila

Füst

Kis, nyurga füst virágzik hold előtt.
Ezüsttel köt meg old, hajlong, ledöl.
Áttetszel rajta, égi hűvösség.

Sokat szenvedtem, hát sovány vagyok,
elszállok, mint a köznapi bajok,
áttetszel rajtam, égu hűvösség.

Elszállok, de vad vörös remegés
az életért, világot ringat és
áttetszik rajtad, égi hűvösség.

CSATLÓS JÁNOS

1920 - 1993

A svéd és a magyar irodalom közös vesztesége: elhunyt Csatlós János műfordító, számos svéd mű magyar és számos magyar mű svéd tolmácsolója. Alig három éve közösen ünnepeltük 70. születésnapját a stockholmi Magyar Házban. Munkásságát az akkor kiadott kétnyelvű emlékkönyv bibliográfiája (*Gulyás Miklós* munkája) tartalmazza - kivéve azóta készült fordításait, hiszen úgyszólván élete utolsó percéig dolgozott. Itt egy ismert magyar vers tőle származó svéd változatával emlékezünk rá.

Gárdonyi Zoltán némely alkotását szólaltatta meg és saját műveiből adott elő. Hadd idézzek a konferencián elhangzott néhány maradandó gondolatból:

A reménység, mely elválaszthatatlan emberi lényunktől, s hitünknek tartozéka, életünk végéig tart. Míg gyarló emberi életünkben sokszor kapaszkodunk hamis, bizonytalan "biztonságba" és múlandó földi javak megszerzéséért csörtetve harcolunk, addig "nincs időnk" a Vezérre hallgatni. Csak akkor keressük Öt, amikor törekvéseinket kudarc, keserűség követi, s a rideg ébredésben, mélyben nyíló virágként születik meg a reménység. A reménység nem álom, hanem hitből fakadó valóság. A reménység keresztyén szimbóluma a horgony, mely megkapaszkodik a mélyben. Jelképesen szólva, az élet tengerén magunk is úgy himbálózunk, mint hajók, s vihar jöttén oly nagy szükségünk van egy horgonyra, mely megmaradásunk biztosítója lehet. Mindennapi életünk viharában reménységünk egy ilyen horgony, mely segít megmaradni, továbbélni.

Amiként testünket tisztán tartjuk és gondozzuk, ugyanúgy lelkünk ápolására is szükségünk van. A lélek ápolásának és tisztán tartásának egyik legmegfelelőbb helye a gyülekezet, mely olyan, mint egy közösen rakott meleg fészek. Egy fészek, ahova jönni öröm, ahol a lélek közös, ahol csak Ő az Ur. Az új világban, új hazában különösen igaz, hogy a közösen rakott fészekben könnyebb a felelősségvállalás egymás iránt, könnyebb a megmaradás. Onazonosságunk megtartása és otthonról hozott hitünk, itteni életünk mozgatórugói maradnak. Amiként a só megízesíti az ételt, ugyanúgy kell nekünk is e világ sójaként annak ízesítőivé válnunk.

Az immár 34 éves múlta visszatekintő rendezvénynek ifjúsági konferencia a neve. Csupán nevében ifjúsági ez, hiszen a 6 hónapos Dávidtól a 86 éves Albert bácsiig minden korosztály képviseltette magát. Ha voltak is olyan magas szintű teológiai előadások, amelyeket csak kevesen értettek meg, a délutáni csoportmegbeszélések keretében az előadók igyekeztek gondolataikat a mindennapok nyelvére lefordítva is elmondani.

A konferenciáról hazatérve még inkább megvilágosodott előttünk, hogy mai világunkban az ifjúság nevelése szorosan összefügg hitbeli nevelésének kérdésével. Bár látszólag véget ért a különböző "izmusok" szellemében való erőszakos nevelés időszaka, mégis ártatlan ifjak életbe és emberségbe vetett hitét gyürik össze és tépik szét nap mint nap azok, akik a hitet mellőzve, az embertelenségre embertelenséggel válaszolnak. Hitben és hitre nevelni egy ifjúságot: fáradságos, mégis gyönyörű feladat. Jóleső érzés az utódok szájából visszahallani, hogy elődeik ép testében ép lélek lakozott.

Balázs János & Éva Bromölla

A PRESBITERI TISZTSÉG TÖRTÉNETÉBŐL

A református egyházban az egyházkormányzás testületi elve erre az ígére fundálódik:

"Mert az eszes tanácsokkal viselhetsz hadat hasznodra, és a megmaradás a tanácsosok sokasága által van" (Példabeszédek 24,6). Kálvin János genfi konzisztórium -jöllehet ez a városi tanácsosokból állt- a presbitériumok ősenek tekinthető. A kálvini és a lutheri irányzat egyházkormányzás tekintetében gyökeresen különbözött egymástól. A német evangélikusoknál a szuperintendenst a fejedelem nevezte ki; a magyar szuperintendenst a zsinat közössége jelölte, vizsgálta meg és avatta föl. A gyülekezetek kormányzásában, hazánkban, a reformáció indulásakor nem érvényesült még teljességében a testületi elv. "Nem-lelkészi" atyafiak buzgólkodtak ugyan az eklézsiákban mint énekszerzők, kegyes adományozók, védnők, vagy mint tanítók és biznyságtévők, de ez a közremunkálás nem volt intézményes, csupán alkalmoszerű. Esetleg aki végezte, polgári megbízatás alapján járt el, mint például városi tanácsúr, falusi bíró, birtokos nemes. A XVI. század Magyarországon presbitériumok híján a lelkipásztoroknak úgyszólván egymaguknak kellett megbírkózniuk a két legnagyobb kormányzási feladattal: 1) az egyházi fegyelmezással és 2) az anyagi szükségletek fedezetének előteremtésével.

Magyarországon az első presbitérium szervezése Kanizsai Pálfi János pápai lelkész és esperes nevéhez fűződik (1617). Püspöke jóváhagyólag tudomásul vette tevékenységét, földesura, Enyingi Török István végvári főkapitány pedig a védelméről gondoskodott. Az "ös-presbitérium" 12 rendes tagot számlált. Őket még nem a gyülekezet tagjai választották, hanem a városi előjáróság és a várbeli vitézek vezetői. A presbiter-atyák mentesek voltak a stóla fizetése alól. Derekas adományai azonban messze magasan túlszárnyalták a közemberek egyházfenntartó járulékait. Betegségükben meglátogatták egymást. Ha valaki közülük meghalt, a koporsót "Szent Mihály lován" a presbiterársak vitték; a temetés két prédikációval s deák-énekkarral történt. Felügyeltek a lelkészekre meg a tanítóra, de éberrel védelmezték ezek jóhírét is. A presbiteri gyűlések határozatait már ekkor (1617-ben!) jegyzőkönyvben örökítendőnek rendelték. Ezek az ódon írások igen sokszor forrásértékűek a kutatók számára.

1630-ban a pápai zsinaton elrendelték, hogy a dunántúli egyházkerületben mindenütt meg kell alakítani a presbitériumokat.

A keleti országrészben nehezebben alakultak meg a prebitériumok. I. Rákóczi György fejedelemnek és udvarának nem volt rokonszenves az Angliából hozott puritán mozgalom gondolata. A presbiteriánusok és puritánok mozgalma ugyanis a király elleni forradalmat szította. Ettől tartott a nagy erdélyi fejedelem is; oda hatott tehát, hogy udvari papja, Geleji Katona István püspök befolyására a Szatmárnémeti Zsinat -bár elvben nem zárkózott el az eszmétől- a presbitériumok felállítását későbbi időben látta tanácsosnak.

1791-ben volt a nevezetes Budai Zsinat. Ezen 155 kánonból álló törvénykönyvet hagytak jóvá. Részletesen szabályozták a magyarországi református egyház kormányzását. Minden egyházközség jogának, sőt kötelességének nyilvánították, hogy magát egyháztanáccsal, presbitériummal igazgattassa. Ilyen módon ellenőrzés alá került például a szokásjoggá merevedett "papmarasztalás" lelketlen törvénye, miszerint az idős és beteg lelkészeket, vagy a bűnösöket ostromzó prédikátorokat egyszerűen családostul kihordták a falu szélére, így "mondtak fel" nekik. Ezentúl már felettes egyházi hatóságok is rajta tartották szemüket a helyi eklézsiák intézkedésein.

Az 1848-as törvény előtti egyenlőség kimondása bizony nem jelentette egyúttal az egyházban is a képvisleti, testületi rendszer alkalmazását. Számos helyen az öreg bíró, s a községi esküdtek döntötték el, kit vegyenek be a társadalmi tekintélyt jelentő presbitériumba.

Ám följegyeztek olyan eseteket is, amikor a falu "virilistája" hiába kérte fölvetelét, nem kapott szavazatot. Hiába volt ő a legtöbb adót fizető: botránykeltő élete példája alkalmatlanná tette a nemes tiszt viselésére.

A mai presbiterokról azt mondja az 1967. évi II. törvénycikk: "ők az egyházközség lelki és anyagi javainak sáfárai". Nem holtig szóló ez a megbízatás; tisztük megszűnik a tisztújítás idején.

Egyházi közérdek, hogy megújuló törvénykönyvünk időszerű intézkedései biznyságtévő, hitvalló presbiterok szolgálatát vezényeljék.

GYÜLEKEZETEINK TISZTSÉG VISELŐI

Stockholm

Felügyelő	Vánky Farkas	08-760 82 96
Gondnok	Simonffy Gyula	08-660 85 52
Titkár	Szentkirályi Csaga	08-752 95 27
Szervező	Géber Zsuzsanna	08-782 95 97
Szerkesztő	Veress Zoltán	08-744 09 91
Presbiter	Feldtő Sándor	08-81 15 97
Presbiter	Kalina Erzsébet	08-778 19 91
Presbiter	Kellner Berglund Ilona	08-778 91 19
Presbiter	Koltay Jönsson Júlia	08-81 88 50
Presbiter	Magyar Tibor	08-604 31 31
Presbiter	Salánky Ludmann Lajos	08-622 59 14

Malmö

Felügyelő	Pitlik Pálházi Katalin	040-97 90 29
Gondnok	Békassy N. Albert	046-13 83 04
Titkár	Tóth Lajos	040-19 03 12
Szervező	Németh Piroska	040-94 10 77
Pénztáros	Tóth Zsuzsanna	040-19 03 12
Presbiter	Pálházi Teréz	040-676 38
Presbiter	Papp Gyula	040-92 42 11
Presbiter	Urbanyik János	040-42 28 29
Ellenőr	Farkas Csaba	040-18 35 69

Göteborg

Felügyelő	Nyiredy Csaba	031-29 63 17
Gondnok	Szabó Zsuzsa	031-18 05 94
Titkár	Hutter Margit	031-47 97 89
Szervező	Béldy Zoltán	031-20 66 95
Pénztáros	Somi József	0303-135 58
Presbiter	Szenes Ferenc	031-30 59 34
Presbiter(h)	Bálint Miklós	
Presbiter(h)	Dávid Ibolya	
Presbiter(h)	László Edit	031-54 27 19
Ellenőr	Gyureskó Mihály	0303-928 49

Helsingborg

Felügyelő	Storlind Jenő	042-13 62 99
Gondnok	Szász Ilona	042-22 89 44
Titkár	Blénessy Zoltán	042-820 64
Szervező	Patai Erzsébet	042-14 71 51
Pénztáros	Szász Zsolt	042-22 89 44
Presbiter	Horváth Erzsébet	
Presbiter	Koltai Signe	042-29 87 61
Presbiter	Storlind Irén	042-11 27 63
Presbiter	Szász Margit	042-12 31 68
Ellenőr	Patai Imre	042-14 71 51

Västerås

Felügyelő	Mayer Mária	021-18 59 27
Gondnok	Rehó István	021-12 09 91
Titkár	Mayer Tamás	021-18 59 27
Szervező	Auer Emőke	0220-371 75
Pénztáros	Wida Sándor	021-35 41 68
Presbiter	Dobolyi Zoltán	021-33 29 54
Presbiter	Vrábel Lajos	0220-365 04

Sölvesborg

Felügyelő	Tóth Ildikó Irma	0456-140 37
Gondnok	Valaszka Júlia	0456-143 11
Titkár	Valaszka József	0456-143 11
Szervező	Bálint Endre Levente	0456-148 02
Szervező	Molnár Gergely	0456-153 50
Pénztáros	Simon Annamária	0456-228 63
Presbiter	Sándor Éva	0456-133 82
Presbiter	Pála Lajos	044-11 89 66
Presbiter	Spirer Sándor	0454-486 52
Ellenőr	Bernád András	0456-226 38

Borås-Jönköping

Felügyelő	Bihari Szabolcs	036-14 88 66
Gondnok	Szakály László	033-25 44 96
Titkár	Hersényi Zsolt	036-13 05 14
Szervező	Kiss Tompa Andrea	036-18 64 95
Pénztáros	Deák György	033-12 48 58
Presbiter	Dézszy Gábor	033-25 78 21
Presbiter	Dézszy Ildikó	033-25 78 21
Presbiter	Kovács István	033-24 33 37
Presbiter	Mátyás István	033-11 79 44
Presbiter	Stojka Lujza	036-17 55 23
Ellenőr	Thurmann Zoltán	033-11 21 52